

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת. ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il ¹

בבא מציעא דף קז.

אילן הנטוע במקום אחד ושרשיו או ענפיו במקום אחר של מי הפירות? [תוד"ה אילן].

אליבא דשמואל	אליבא דרב	
יחלוקו	הנוטה לכאן לכאן וכו' ²	אילן הנטוע על המיצר ¹
יחלוקו	לרש"י: יחלוקו לתוס': לבעל הנוף	היו שורשיו נטועים על שתי שדות ונופו נוטה לאחת מהן ³
יחלוקו	יחלוקו	היו שורשיו וענפיו על שתי שדות, אולם יותר פירות נוטים לשדה אחת ⁴
לבעל השרשים	לבעל השרשים	היה נטוע כולו בשדה אחת וענפיו נוטים לשדה אחר ⁵

מה דורשים מהפסוק דלהלן?

ברוך אתה בעיר	ברוך אתה בשדה	ברוך אתה בבואך	ברוך אתה בצאתך	
שיהא ביתך סמוך לבית הכנסת	שיהיו נכסיד קרובים לעיר ⁶	שלא תמצא אז אשתך ספק נדה	שיהיו צאצאי מעידך כמותך	לרב
סמוך לשולחנך ⁷	שיהיו נכסיד משולשין ⁸	שתהיה יציאתך מהעולם כביאתך מה ביאתך בלא חטא כך יציאתך		לר' יוחנן

בבא מציעא דף קז:

מהו שיעור וצורת המדידה של אגפי ניגרים ונהרות? [תוד"ה ארבעה. ותוד"ה בתרי].

ד' אמות דאניגרא	ד' אמות דנהרא ⁹	אמת בית השלחין	
לא תדקדק בהן להרחיבן	תנם באומד הדעת שיהיו ניכרים לעינים ¹⁰	---	לרש"י
מדוד אותן שחוקות בהרחבה		ב' אמות לתוכה, א' מכאן וא' מכאן	לתוס'

¹ רש"י מפרש את המחלוקת, באילן נטוע בקרקע סמוך למיצר ושרשיו הולכים לשדה השניה. אולם תוס' (בד"ה אילן) כתבו שאין נראה כפירושו, (וביאר בתוס' הר"פ שלשון נוטה קאי הענפים ולא השורשים). ולכן פיו, שהאילן עומד ממש על המיצר של שניהם, והשרשים מתפשטים בבי הקרקעות, אך הענפים נוטים בשל אי מהם יותר.

² ולפירש"י כיון שכל השרשים נמצאים באחת השדות - הרי הכל לבעל השרשים. ולתוס' אזלינן בתר הענפים, מה שאצל ראובן לראובן ומה שאצל שמעון לשמעון.

³ לרש"י זה המקרה של הברייתא שלכו"ע יחלוקו. ולתוס' זה המקרה שנחלקו בו רב ושמואל, רק שפירשו שלא כל הנוף נוטה לצד אחד אלא רק חלקו.

⁴ תוס' העמידו שזה המקרה של הברייתא שלכו"ע יחלוקו.

⁵ זה המקרה בסוגיא בב"ב (דף כז:). אמנם בתוס' שם (ד"ה ואחד), שכתבו שלרש"י בסוגיין הסוגיא בב"ב תלויה במחלוקת והיא אליבא דרב, והבינו שמ"ש רש"י כאן נוטה גבי השורשים גם במקרה שבסוגיא בב"ב ס"ל שהנטיה היא של השרשים. אולם רש"י עצמו (שם בד"ה הנוטה), פירש שהנטיה שם היא לגבי הנוף כמו שכתבו התוס' כאן.

⁶ ודוקא באופן שאין לחוש לעין הרע - שיש חומה וגדר של נצרים סביב השדה, שלא יכולים אנשים להסתכל לתוכה ולהזיקה בעינם.

⁷ אבל בית הכנסת לא, כיון שס"ל שטוב שבית הכנסת רחוק - דיש לו שכר פסיעות.

⁸ דהיינו שליש בתבואה שליש בזיתים ושלש בגפנים.

⁹ כתבו תד"ה בתרי בסופם, דא"נ ד' אמות דהכא הינו ב' אמות של תוכה ואמה מכאן ואמה מכאן. אולם הפירוש הפשוט ופירש"י הכוונה לד' אמות מכל צד של אגפי האניגרא והנהר.

¹⁰ לרש"י הטעם דאלי"כ אם יוזק הנהר ע"י שיקריבו את זריעתן אליו, יהיה היזק דרבים ומי ימחול. ותוס' פ"י שהיות והולכים ספינות בנהר צריך להשאיר ריוח הרבה למושכי הספינות לכך יתנם באומד.